

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงาน
พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

วิไลดา เรืองศรี

TH0009348

8 พ.ย. 2547

184264

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2547

ISBN 974-9736-11-17

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วิไลดา เรืองศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ
(ดร.พัฒนาชาติ กฤติบวร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผศ.ดร.ธร สุนทรายุทธ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ชารี มณีศรี และ ผศ. ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พัฒนาชาติ กฤติบวร และ รศ.ดร.ฉลอง ทับศรี คณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งข้าราชการครูโรงเรียนกีฬา 10 แห่ง ทั่วประเทศ สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณนายสุขสวัสดิ์ เรืองศรี และนางสมจิตร เรืองศรี บิดาและมารดาที่ให้ทุนการศึกษาและเป็นกำลังใจที่สำคัญในการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ตลอดจนขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้มีส่วนสนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบบูชาพระคุณบุพการีและบูรพาจารย์ทุกท่าน

วิไลดดา เรืองศรี

44921316: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมผู้นำ/ ประสิทธิภาพ/ โรงเรียนกีฬาสังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬา
และนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

วิถัดดา เรื่องศรี: ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล
โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP BEHAVIOR OF ADMINISTRATORS
AND EFFECTIVENESS IN SPORTS SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SPORTS AND
RECREATION DEVELOPMENT MINISTRY OF TOURISM AND SPORTS) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์: ธร สุนทรายุทธ, Ph.D., ชารี มณีศรี, M.Ed., ไพรัตน์ วจษ์นาม, ค.ศ. 140 หน้า.
ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-9736-11-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม
ผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำแนกตามบุคลิกภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการในโรงเรียนกีฬา ปีการศึกษา
2544 - 2545 จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที
และสหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและ
นันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อเปรียบเทียบด้านบุคลิกภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ประสิทธิภาพโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบด้าน
บุคลิกภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและ
นันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทาง
บวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

44921316: MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION;
M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: LEADERSHIP BEHAVIOR/ EFFECTIVENESS/ SPORTS SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF SPORTS AND RECREATION DEVELOPMENT
MINISTRY OF TOURISM AND SPORTS.

WILADDA RUENGSRI: THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP
BEHAVIOR OF ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS IN SPORTS SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF SPORTS AND RECREATION DEVELOPMENT MINISTRY OF
TOURISM AND SPORTS. THESIS ADVISORS: THORN SUNTRAYUTH, Ph.D., CHARI
MANISRI, M.Ed., PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 140 P. 2004. ISBN 974-9736-11-7

The purposes of this study were to compare to find the relationship between leadership behavior of the administrators and effectiveness in sports schools under the Office of Sports and Recreation Development Ministry of Tourism and Sports, classified by personality, educational level and working experience. The sample of this study consisted of 97 teachers of sport schools who have taught in the year 2001 - 2002. The tool employed for data collection was a set of rating - scale questionnaires. The statistics used consisted of arithmetic means, Standard deviations, t - test and simple correlation.

The results of the study were as follows :

1. The leadership behavior of the administrators in sports schools under the Office of Sports and Recreation Development Ministry of Tourism and Sports as a whole and each aspect were rated at a moderate level. When classified by personality, education level and working experience, there was no significant difference.
2. The effectiveness of Sport School under the Office of Sports and Recreation Development Ministry of Tourism and Sports as a whole and each aspect were rated at a moderate level. When classified by personality, education level and working experience, there was no significant difference.
3. The leadership behavior of the administrators of sports Schools under the Office of Sports and Recreation Development Ministry of Tourism and Sports as a whole and each aspect was significantly correlated with the effectiveness of Sports schools at 05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ประวัติความเป็นมา และ โครงสร้าง โรงเรียนของ โรงเรียนกีฬา.....	14
พฤติกรรมของผู้บริหาร.....	16
การประสพผลสำเร็จในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของบุคคลแบบ A และ แบบ B.....	23
ประสพการณ์ในการทำงาน.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสพผลของโรงเรียน.....	57
3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สัญลักษณ์และความหมายที่ใช้ในตารางการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	122
ภาคผนวก ค.....	133
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
2	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน.....	69
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	70
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	71
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา จำแนกตามประสบการณ์.....	72
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน.....	73
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	74
8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	75
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์.....	76
10	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	77
11	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	78
12	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์.....	79
13	ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม บุคลิกภาพของผู้บริหาร.....	80
14	ผลเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม วุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ประสบการณ์ของผู้บริหาร.....	82
16	ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ โรงเรียนกีฬาโดยรวม.....	83
17	ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนกีฬา จำแนกตามบุคลิกภาพของผู้บริหาร.....	84
18	ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนกีฬา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร.....	85
19	ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนกีฬา จำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหาร.....	86
20	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้บริหารโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.....	134
21	ค่าเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.....	135
22	ค่าเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของประสิทธิผลของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงาน พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.....	138

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	8
2 แสดงพฤติกรรมและผลของบุคลิกภาพแบบ A.....	19
3 พฤติกรรมผู้นำแบบกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์.....	26
4 ตารางการบริหาร.....	26
5 หัวหน้างานซึ่งยึดคนเป็นหลักมีผลผลิตสูงกว่าหัวหน้างานซึ่งยึดงานเป็นหลัก.....	28
6 แสดงแนวทางกำหนดเป้าหมาย.....	42
7 การดำเนินงานด้านการติดตามควบคุมกำกับงาน.....	45